

Omgevingswet en gezondheid

BESCHERMING EN BEVORDERING BELANGRIJKE

In de huidige situatie is in de wetgeving een bepaalde scheiding aanwezig tussen milieueffecten van bepaalde activiteiten en de invloed van deze activiteiten op de gezondheid van omwonenden of andere belanghebbenden. Onder de Omgevingswet krijgen de bescherming en de bevordering van de gezondheid een groter belang dan deze op basis van de huidige wet- en regelgeving hebben.

Hoewel in huidige bestemmingsplannen ook moet worden geborgd dat er sprake is (en blijft) van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat zijn daar in de praktijk geen concrete regels of ondergrenzen aan verbonden. Vaak komt dit ter sprake bij mogelijke hinder ten aanzien van geur of geluid of bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wanneer aan de kant van de ondernemer wordt voldaan aan de milieuregels wordt vaak gesteld dat er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Onder de Omgevingswet kan dit veranderen. Zo kan een gemeente in een omgevingsplan specifieke eisen, zogenoemde 'omgevingswaarden', opnemen, die bestaan uit instructieregels, grenswaarden en/of preventieve maatregelen waaraan moet worden voldaan ter bescherming van de gezondheid. Deze omgevingswaarden kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld het waarborgen van de uitstoot van schadelijke stoffen, fijnstof, geluid en geur of overige emissies naar de lucht of het oppervlaktewater.

EEN NIEUWE OMGEVINGSVERGUNNING KAN WORDEN GEWEIGERD ALS SPRAKE IS VAN EEN VERSLECHTERING VOOR DE VOLKSGEZONDHEID

Ook wanneer de afzonderlijke aspecten voldoen aan de wettelijke vereisten kan het zijn dat de gezamenlijke effecten een onaanvaardbaar effect op het woon- en leefklimaat veroorzaken. De Omgevingswet geeft de gemeente mogelijkheden om voor overbelaste situaties de eventuele overbelasting te verminderen. De gezondheid zal dan ook worden meegewogen in de door de gemeenten en provincies op te stellen omgevingsvisies en -plannen.

EEN VOORBEELD

Als voorbeeld nemen we een situatie met een

gebied waarin meerdere voormalig agrarische bedrijven in de landelijke omgeving zijn herbestemd als woonlocatie. In de omgeving van deze woonbestemmingen zijn diverse veehouderij-, akkerbouw- en tuinbouwbedrijven aanwezig. In de omgeving hebben meerdere omwonenden gezondheidsklachten en er worden regelmatig klachten ingediend over geluidsoverlast, geurhinder en het spuiten van gewassen.

Uit controles bij de bedrijven blijkt geen enkel bedrijf de geldende normen ten aanzien van de emissie naar de lucht te overschrijden. Voor een gemeente kan het wel een aanleiding zijn om de gecombineerde effecten van alle bedrijven samen te onderzoeken om te beoordelen of er nog sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Met de uitkomsten van het onderzoek kan een gemeente aanvullende bepalingen opnemen in het omgevingsplan. Dit kan betrekking hebben op het niet mogen toepassen van bepaalde middelen of stoffen, een verbod op bepaalde activiteiten binnen de invloedafstand tot de woonbestemmingen of andere technische maatregelen om de effecten verder te beperken. Daarnaast kan het bevoegd gezag op basis van de Omgevingswet een nieuwe omgevingsvergunning weigeren als er naar het oordeel van het bevoegd gezag sprake is van ernstige nadelige gevolgen of een verslechtering voor de volksgezondheid.

PARTICIPATIEPLICHT

Gelukkig blijft er sprake van bestaande rechten voor het uitvoeren van bestaande activiteiten en moeten de effecten uitvoerig en juist worden onderzocht. Daarnaast is ook de gemeente verplicht om toepassing te geven aan de participatieplicht, zodat zij in overleg moet met belanghebbenden voordat het omgevingsplan wordt vastgesteld. Cumela monitort samen met de regionale besturen de ontwikkelingen van het beleid. Mocht je vragen of opmerkingen hebben, neem dan gerust contact met ons op.

DE OMGEVINGSWET GEEFT DE GEMEENTE MOGELIJKHEDEN OM VOOR OVERBELASTE SITUATIES DE EVENTUELE OVERBELASTING TE VERMINDEREN

Tekst en foto's: Tom Luttkhold, juridisch adviseur omgevingsrecht

